

ØKONOMISTYRELSEN

Vejledning om værdiansættelse af værdipapirer og kapitalandele

Juni 2020

2020

Indhold

---

1. Indledning	3
1.1 Anvendelses område	3
1.2 Oplysninger i årsrapporten	3
1.3 Formål	3
1.4 Dispensation	3
1.5 Ændringer i vejledningen i forhold til tidligere versioner	4
2. Håndtering af værdipapirer	5
2.1 Selvstændige delregnskaber.	5
Navngivning af delregnskaber	5
2.2 Anskaffelse af værdipapirer	5
3. Indregning	6
3.1 Indregning ved anskaffelse	6
3.2 Efterfølgende indregning og værdireguleringer	6
3.3 Kontering af værdireguleringer	9
3.4 Afhændelse af værdipapirer	10
Nulstilling af værdiregulering på værdipapirer	10

---

1. Indledning

Denne vejledning indeholder en beskrivelse af reglerne for behandling af værdipapirer og eksempler på hvordan disse regler anvendes i forskellige situationer.

1.1 Anvendelses område

Vejledningen gælder udelukkende for kapitalindskud og værdipapirer, herunder obligationer, aktier, pantebreve, andelsbreve og andre værdipapirer.

Denne vejledning gælder ikke værdipapirer der underlagt særlige bestemmelser fastlagt i andre regelsæt. Dette omfatter blandt andet værdipapirer der forvaltes under statsgældsforvaltningen og reguleres af Finansministeriets aktstykke 203 af 15. april 1997: Implementering af nye regnskabsprincipper for statsgældsforvaltningen fra 1998.

1.2 Oplysninger i årsrapporten

Det skal fremgå at anvendt regnskabspraksis, hvilken metoder der anvendt til beregning af værdireguleringen af beholdninger af værdipapirer.

1.3 Formål

Reglerne for værdiansættelse af værdipapirer skal medvirke til at sikre at der fremgår den mest retvisende regnskabsmæssige værdi for statens beholdninger af værdipapirer, der ikke tale om at reglerne skal lede til en dagsværdipraksis hvor værdierne kan anses for at afspejle en forventet pris ved et salg.

Reglerne for værdiansættelse af værdipapirer der implementeres som følge af regnskabsbekendtgørelsen BEK nr. 116 af 19/02/2018 vil blive gennemgået i vejledningen for at skabe et overblik over anvendelsen. Der vil være konteringseksempler for at illustrerer anvendelsen af regler.

1.4 Dispensation

Økonomistyrelsen kan give dispensation fra regnskabsbekendtgørelsens krav om værdiregulering af værdipapirer, som de er angivet i denne vejledning.

Anmodning om dispensationen kan kun ske gennem ressortdepartementet og skal sendes til Økonomistyrelsens postkasse: statsregnskab@oes.dk

1.5 Ændringer i vejledningen i forhold til tidligere versioner

Denne vejledning er en opdateret udgave af ”Vejledning om værdiansættelse af finansielle anlægsaktiver” fra 2019.

Der er i denne version foretaget ændringer i forbindelse med ændringen af Økonomistyrelsens navn.

2. Håndtering af værdipapirer

For at sikre det nødvendige overblik over staten beholdninger af værdipapirer registrering skal ske på selvstændige delregnskaber.

2.1 Selvstændige delregnskaber.

Da værdipapirer fremgår af statsregnskabet er der særlige krav til hvordan værdipapirerne skal registreres i regnskabet.

Dette gælder både nye anskaffelser og for allerede anskaffede værdipapirer.

Værdipapirerne der indgår i statens balance, skal konteres på selvstændige delregnskaber, således at hvert delregnskab kan henføres til et bestemt finansielt anlægsaktiv.

Navngivning af delregnskaber

Delregnskaberne skal navngives, så navnet tydeligt angiver, hvilket papir det omhandler, og navnet på delregnskabet anvendes ved specifikationen af værdipapirer i Statsregnskabet.

Delregnskaber indgår med navn direkte i oversigten over værdipapirer i Statsregnskabet. Der for er det vigtigt at navnet er det der skal fremgå af statsregnskabet.

Der kan indgås særlige aftaler om anvendelse af et enkelt delregnskab hvis beholdningen af et værdipapir er delt over flere hovedkonti og derfor flere delregnskaber.

2.2 Anskaffelse af værdipapirer

Som udgangspunkt skal fremtidige anskaffelser af værdipapirer ske på udgiftsbaserede bevillinger.

3. Indregning

Metoden til at fastsætte værdien ved indregningen for værdipapirer afhænger af typen af aktiv. Principperne for den første indregning og efterfølgende indregningen gennemgås i de efterfølgende afsnit.

3.1 Indregning ved anskaffelse

Anskaffelser af værdipapirer skal ved første indregning altid bogføres til kostpris på anskaffelsestidspunktet.

Konteringer af anskaffelser af værdipapirer konteres på konto:

- 58.12 obligationer alle - tilgang
- 58.13 aktier og andelsbreve og lignende - tilgang
- 58.14 kapitalindskud - tilgang

3.2 Efterfølgende indregning og værdireguleringer

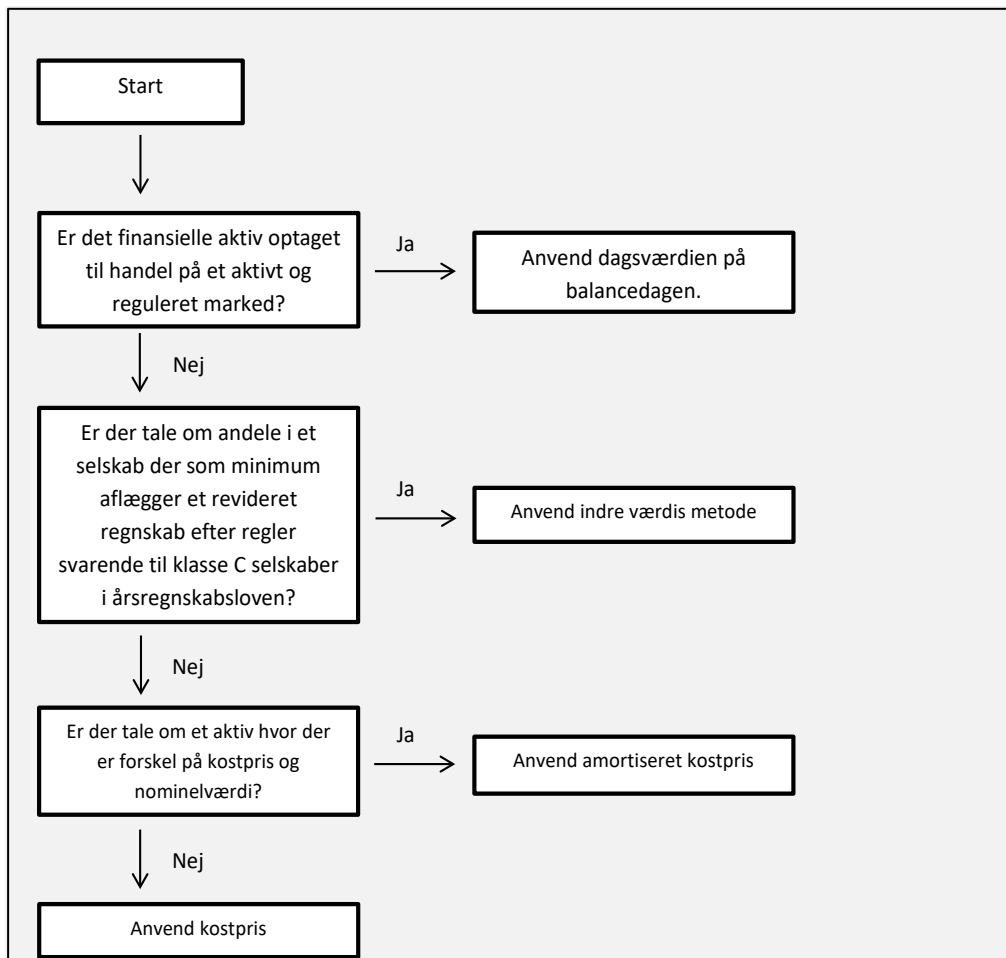
For værdipapirer skal der tages stilling til om disse på balancedagen fremad skal indregnes til kostpris, amortiseret kostpris, indre værdi eller dagsværdi på kontiene til værdireguleringer. Dette fastsættes ved anskaffelsen og fastholdes i hele ejerperioden.

For værdipapirer der værdiansættes efter andre principper end kostpris, skal der hvert år ved balancedagen tages stilling til behovet for værdiregulering. Bogføring af ændringer i værdipapirets værdi skal konteres senest i periode 12.

Hvor såvel kostpris som aktuel værdi er under 1 mio. kr., skal der ikke foretages en værdiregulering for værdipapirer. Det skal dog stadig hvert år vurderes som beholdningen af værdipapiret fortsat opfylder kravet om fritagelse for værdiregulering

Nedenfor i figur 1 vises de overvejelser der danner baggrund for valg af anvendte metode for værdiansættelse ved efterfølgende indregninger. Figuren er udarbejdet til understøttelse beslutningen om hvilke princip for værdiansættelse der skal anvendes ved opgørelse af værdireguleringer.

Figur 1 Beslutningstræ for efterfølgende indregning af værdipapirer se de nærmere beskrivelser af metoderne under figuren.

Dagsværdi

Værdipapirer hvor der er et aktivt reguleret marked, som f.eks. aktier optaget til handel på en børs skal måles til dagsværdi på balancedagen ved efterfølgende indregning.

Indre værdi

Indre værdi benyttes, hvis der er tale om andele i et selskab, hvor der ikke kan opgøres en kursværdi på balancedagen, men som aflægger et revideret regnskab, der som minimum opfylder regler svarende til klasse C i årsregnskabsloven.

Værdiansættelse efter *indre værdis metode* sker ved at opgøre ejerandelens forholdsmæssige andel af selskabets egenkapital.

Det vil i mange tilfælde ikke være en endelig opgjort egenkapital på balancedagen for det regnskabsår, der skal udarbejdes Statsregnskab for. Hvis der i de tilfælde er mulighed for at indhente en foreløbig opgjort egenkapital skal denne benyttes.

Hvis værdiansættelsen hverken kan baseres på en endelig eller foreløbig opgjort egenkapital på balancedagen, benyttes senest opgjorte egenkapital, fx seneste

kvartalsregnskab. Det er i så fald vigtigt, at dette fremgår af institutionens beskrivelse af anvendt regnskabspraksis.

Institutionen skal i videst muligt omfang forsøge at anvende så aktuel en opgørelse af værdien i selskaberne som muligt, det kan være prioriteret rækkefølge:

- Regnskab fra regnskabsåret, hvis det afsluttes før statsregnskabet afsluttes
- Selskabet foreløbige forventning til årets resultat og/ændring i egenkapital ved udgang af regnskabsåret
- Seneste kvartalsregnskaber eller halvårsregnskaber

Hvis det ikke er muligt at fremskaffe aktuelle regnskaber kan der undtagelsesvis anvendes seneste regnskab fra året før, men det bør tilstræbes at fremskaffe tal der bedre reflekterer den aktuelle værdi.

Der kan anvendes både offentlig gjorte og ikkeoffentlig gjorte regnskaber.

I tilfælde af, at selskabet har en negativ egenkapital på balancedagen skal selskabet værdiansættes til nul. Hvis der er registret en anskaffelsesværdi på 100, kan der således ikke registres et værdifald på værdireguleringskontiene der er større end -100, den samlede værdi må ikke være mindre end nul.

Amortiseret kostpris

Amortiseret kostpris anvendes ved værdiansættelse af aktiver, hvor kostprisen afviger fra aktivets nominelle værdi.

Metoden anvendes eksempelvis ved indregning af statsobligationer jf. Finansministeriets aktstykke 203 af 15. april 1997: Implementering af nye regnskabsprincipper for statsgældsforvaltningen fra 1998.

Ved *amortiseret kostpris* er aktiverne værdiansat til den oprindelige kostpris ved første indregning, med fradrag for afdrag, tillæg eller fradrag af den samlede afskrivning på forskellen mellem den oprindelige indregnende beløb og det beløb, der forfalder ved udløb, og fradrag af nedskrivninger.

Princippet er, at de omkostninger, der er ved låneoptagelsen, dvs. kurstab og øvrige låneomkostninger, skal fordeles ud over lånets løbetid. Disse optagelsesomkostninger skal derfor nedskrives til nul over lånets løbetid. Det kan ske lineært. Ved den *lineære metode* nedskrives optagelsesomkostningerne lineært over lånets løbetid i form af en årlig værdiregulering. Ved denne metode ses således bort fra en forrentning af optagelsesomkostningerne.

Der stilles alene krav om anvendelse af den lineære metode. Såfremt institutionen råder over en systemunderstøttelse, der kan foretage de nødvendige beregninger, kan institutionen dog vælge i stedet at benytte *effektiv rentes metode*, hvor der indregnes en forrentning af optagelsesomkostningerne.

Kostpris

For finansielle aktiver hvor der ikke sker løbende ændringer i værdien eller hvor det ikke er muligt at fastsætte en værdi skal der ske indregning til kostpris. For finansielle aktiver der skal indregnes til kostpris vil der ikke ske ændringer i forhold til den oprindelige indregnede værdi ved anskaffelsen.

For finansielle aktiver målt til kostpris skal der ikke konteres på kontiene til værdiregulering.

Nedskrivning: Der skal foretages nedskrivninger af værdipapirer, når der er tale om varige værdifald, der ikke kan opfattes som forbigående eller midlertidige. Se nærmere om reglerne for nedskrivning under ”Generelle bogføringsbestemmelser” i ØAV på oes.dk.

3.3 Kontering af værdireguleringer

Når der foretages værdireguleringer på værdipapirer foretages disse med modpost på egenkapitalen.

Der benyttes følgende konti til reguleringerne:

- 58.22 obligationer alle - kursreguleringer – modpost 71.22 modkonto obligationer - værdireguleringer
- 58.23 aktier og andelsbreve - kursregulering – modpost 71.23 modkonto aktier og andelsbreve - værdireguleringer
- 58.24 kapitalindskud - af-, ned- og opskrivninger – modpost 71.24 modkonto kapitalindskud af-, ned- og opskrivninger

Konteringerne foretages som normalposter.

Se konteringseksemplerne nedenfor, hvor det fremgår hvordan konteringen af værdireguleringerne skal foretages.

I eksemplet nedenfor er vist konteringen hvis der i år 1 registreres en positiv værdiregulering på 100.000, mens der i år 2 registreres en negativ værdiregulering på 25.000.

Således af det finansielle aktiv i år 1 har en værdi der 100.000 højere end værdien der er registeret ved anskaffelsen og i år 2 en værdi der 75.000 højere end anskaffelses værdien.

Konteringseksempel				
Regulering af aktier og andelsbreve				
Balance				
Aktier og andelsbreve kursregulering		Modpost aktier og andelsbreve kursregulering		
58.23		71.23		
År 1	100.000	År 1	100.000	
År 2	25.000	År 2	25.000	

3.4 Afhændelse af værdipapirer

Afhændelsen konteres på kontiene:

- 59.02 obligationer alle – afgang
- 59.03 aktier og andelsbreve og lignende – afgang
- 59.04 kapitalindskud - afgang

Nulstilling af værdiregulering på værdipapirer

For finansielle aktiver hvor der er foretaget regulering af værdiansættelsen skal der ud over den almindelige kontering ved afgang, ske nulstilling af de relevante reguleringskonto 58.22-58.24 og 71.22-71.24.

I konteringskitsen nedenfor er vist et eksempel på kontering ved nulstilling af værdiregulering.

Konteringseksempel				
Nulstilling af regulering ved salg af aktier og andelsbreve				
Aktier og andelsbreve kursregulering		Modpost aktier og andelsbreve kursregulering		
58.23		71.23		
År 1	100.000	År 1	100.000	
År 2	25.000	År 2	25.000	
Salg	75.000	Salg	75.000	

Registrering af tab og gevinster ved afhændelse af værdipapirer mv. påvirkes ikke af de registrerede værdireguleringer og er således alene afhængig af den kostpris på 58.12-58.14 der blev registreret på anskaffelsestidspunktet

[Indsæt tekst her eller slet (max. 800 anslag)]

oes.dk